



T.M.M.O.B.

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

ANKARA ŞUBESİ

I. DÖNEM
ÇALIŞMA RAPORU

1977 – 1978

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	5
I. İ.M.O. ANKARA ŞUBESİ 1. DÖNEM	
1977 - 1978	6
— Kayıplarımız	6
— Yönetim Kurulu	7
— Temsilcilikler	8
II. SORUNLARA GENEL BAKIŞ	9
— Geçen döneme bir bakış	9
— Örgüt anlayışımız	11
III. ÖRGÜTSEL ÇALIŞMALAR	12
— Temsilcilikler	12
— TÜTED ile İlişkiler	13
— T.M.M.O.B. ile İlişkiler	14
— Lokal	14
IV. İSTİHDAM SORUNLARI	15
— İşsiz Üyelere İş Bulma Çalışmaları	15
— Memur Ücretlerine Yapılan 750 - 1000 TL. Yardım	15
— Sözleşmeli Personel Sorunu	16
— Serbest Proje Bürolarında Ücretli Çalışan Üyelerimiz	19
— Mühendislik Öğrencileri ile İlişkiler	20
V. PROJE DENETİMİ	21
— Ortak Mesleki Denetim Uygulaması	21
VI. KONFERANS - SEMİNERLER ve TOPLANTILAR	24
— Mesleki Konferanslar	24
— Sosyal İçerikli Konferanslar	25
— Gecekondu Çalışmaları	27

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ANKARA ŞUBESİ 1. GENEL KURUL ÇAĞRISI

Sayın Üye,

Odamız Ankara Şubesinin 1. Olağan toplantısı 21. Ocak. 1978 Cumartesi günü saat 10.00 da Çağdaş Sahne'de yapılacaktır. Bu toplantıya Oda kimlik belgenizle katılmanızı rica ederiz.

Saygılarımızla
Yönetim Kurulu

GÜNDEM :

- 1 — Açılış,
- 2 — Başkanlık divanı seçimi,
- 3 — Saygı duruşu,
- 4 — Konukların konuşmaları,
- 5 — Çalışma raporu ve görüşmeleri,
- 6 — Oy ayırım kurulu seçimi,
- 7 — Seçimler
 - a) Yönetim Kurulu,
 - b) Genel Kurul delegeleri,
- 8 — Dilekler ve kapanış.

Şube Genel Kurulunda bulunarak, oturumlara katılmak, oy kullanmak için Oda kimlik belgesini taşımak ve Ankara Şubesine kayıtlı olmak zorunludur.

SUNUŞ

İnşaat Mühendisleri Odası 23. Genel Kurul kararı ve Odamız Yönetmeliği 28. maddesi gereğince Merkez Yönetim Kurulu tarafından 13.5.1977 tarihinde atanan Girişimci Yönetim Kurulu olarak çalışma raporumuzla huzurunuzdayız.

Raporumuzda eksik veya açıklanmasını gerekli gördüğünüz konuları aydınlatmaya çalışmak görevimizdir.

Çalışmalarımızda örgütümüze yardımcı olmak için her türlü fedakârlığı yapan üyelerimize burada teşekkürlerimizi sunarız.

Şubemizin oluşturulması için çalıştık, yeni seçeceğiniz Yönetim Kuruluna her zaman yardımcı olacağımızı belirtir, üstün başarılar dileriz.

En derin saygılarımızla.

YÖNETİM KURULU

I. i.M.O. Ankara Şubesi

Birinci Dönem 1977 - 1978

KAYIPLARIMIZ

İNAL M. Tuncay
KOZAT Kemal
BİLGİNER Murat
KORKUT Fikret
HİSARLI Harun
KULELİ Osman
KANDEMİR D. Ali
GÜRLERSAN Ziver
ERTEM Muhtar
YETGİN Nesip
KUŞÇU Şener
KURDOĞLU Enver
ÖZTAŞ Osman
ATİK Muzaffer
AKARIN Nuri
ARABACI Mustafa
OKAN Reşit
ALPAY Fikri

Saygı ile anar başsağlığı dileriz.

YÖNETİM KURULU

13.5.1977

26.8.1977

Başkan	:	Halil BESEN	
Sekreter üye	:	Hüseyin BUDAK	Turan KUTMEN
Sayman üye	:	Ahmet SABUNCU	
Üye	:	Eser ÖĞÜNÇ	
Üye	:	Emel SARICA	
Üye	:	Yusuf HASANÇEBİ	
Üye	:	Hasan ASLAN	

TEMSİLCİLİKLER

1 — AFYON	:	Necip TAŞPINAR
2 — ÇANKIRI	:	Mehmet Ali BİLGİN
3 — ÇORUM	:	Mehmet BAYRAK
4 — EREĞLİ (Kdz.)	:	Hasan BAYCIK
5 — ERZİNCAN	:	Kemalettin UNCU
6 — ESKİŞEHİR	:	Tuncay ATAM
7 — KARABÜK	:	Mustafa ÖZEN
8 — KIRŞEHİR	:	Avşar ÇELEBİ
9 — KONYA	:	Ali ÖZGÜRÜZ
10 — MALATYA	:	Ali DEMİRALP
11 — SİVAS	:	Kemal ALTUN
12 — VAN	:	Kadri İVEGEN
13 — ZONGULDAK	:	Engin ÇAĞLI

II. Sorunlara Genel Bakış

GEÇEN DÖNEME BİR BAKIŞ

Ülkemizde cinayetlerin, işkencelerin, kitle katliamlarının, pahalılığın, enflasyonun, her türlü anti-demokratik uygulamaların en yoğun olduğu bir dönem yaşanmaktadır. Genel Kurulumuza böyle bir ortamda giriyoruz.

Bu döneme bir göz atarsak kısaca şunları sıralayabiliriz :

— Ülke büyük bir ekonomik bunalımla kaşı karşıya kaldı. Enflasyon % 35 oranına ulaştı, paramızın değeri düşürüldü, döviz darboğazı büyük boyutlara ulaştı. Başbakanın «70 sente muhtacız» sözü bunu doğruluyordu. Ardından yabancı bankalara el açıldı, I.M.F. imdada çağrıldı.

Yıllardan beri uygulanan dışa bağımlı enerji politikası sonucu, fabrikalar durdu, şehirler karanlıklara gömüldü.

Artan hayat pahalılığı çalışanları zor durumda bıraktı, ev kiralari % 200 artarak ücretler düzeyine hatta daha yukarlara fırladı, temel ihtiyaç maddeleri fiatları, yanlarına yaklaşılmaz hal aldı. Buna karşılık memur ücretlerine «yakacak zammı» adı altında 750-1000 TL. arasında zam yapılarak, artan hayat pahalılığı karşısında memurların yoksulluğa itilmesi ört-bas edilme-ye çalışıldı.

D.P.T. tarafından asgari ücretin en az 5000.— TL. olması önerilirken, asgari ücret 3300.— TL. olarak tespit edildi. Kısacası bunalımın yükü tüm çalışanların sırtına yüklenmek istendi.

Demir-çelik, çimento fiatları artmış, bu yolla vurguncuların milyonlar vurması sağlanmış ve bunlara bağılı olarak konut sorununu daha bir keşmekeş içine girmiştir. Anayasa'nın 49. mad-

desi gereğince «Devletin vatandaşlara sağlıklı konutları sağlaması» öngörülürken, ülkemizdeki sistemin doğal sonucu, insanların bu sorunu olanakları çerçevesinde çözmek için yaptığı gecekondu yıkıldı. Ümraniye’de görüldüğü gibi kitle katliamları ile yerle bir edildi. Bunların yanısıra hazine arazileri üzerindeki lüks yapılara, villalara niçin dokunulmuyordu!

Türkiye deprem bölgesi olmasına karşın, bu konuda hiç bir önlem alınmadı. Muradiye’de deprem olduktan sonra yapılan yardımlar felâketzedelerin ellerine ulaşamadı, yetiştirileceğine dair söz verilmesine rağmen konutlar yetiştirilemedi, yapılanlar ise alt yapıdan yoksun hatta yine deprem yönetmeliğine aykırı yapılması, halkın kışı çadırlarda, soğukta geçirmesi soruna nasıl gayri ciddi yaklaşıldığının göstergesi oldu.

20 senelik ihtiyacı karşılayacağı belirtilen Boğaz Köprüsü çözüm getirmede ve yeni bir Boğaz Köprüsüne ihtiyaç olduğu belirtildi, böylece Boğaz Köprüsünün çözüm olmadığını savunanlar doğrulanmış oluyordu.

Devlet kadroları yetenek aranmadan, belirli bir ideoloji mensupları tarafından dolduruldu. Bu ideolojiyi benimsemeyenler sürüldü, kıyıldı, baskı altında bırakıldılar.

Ülkede can güvenliği, öğrenim özgürlüğü kalmadı, sokaklar, devlet kurumları, okullar profesyonel cinayet şebekelerinin karargahı olmuş, hemen hemen hergün bir kaç ilerici - yurtseverin katledilmesi olağan karşılır olmuştu. Bu olaylarda Oda yayın organlarımızdan «Teknik Güç» gazetesi Yazı İşleri Müdürü Zeki ERGİN BAY kaçırılıp, işkenceyle ve okul bitirme belgesi almaya giden Fevzi AZIRCI katledildiler.

Tüm eğitim kurumları faşist işgal altına alınmıştı. İlerici, yurtsever öğrenciler ODTÜ ve ADMMA’da olduğu gibi kitle katliamları ile yıldırılmak istenmişti.

Bunalımlar ve bunalımlara karşı hoşnutsuzluğun artması ve bunun karşılığında saldırıların yoğunlaşması, halk düşmanı faşizmin tezgahlanması için bir yoğun çabanın harcandığının göstergesi oluyordu.

Biz İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi olarak kendi sorunlarımızın, ülke sorunlarının birer parçası olduğu bilinciyle hareket ederek, halkımızın çıkarlarını savunduk ve üyelerimizin

mesleki, ekonomik, demokratik talepleri doğrultusunda çalışmalarımızı sürdürdük.

Bu amaçla eğitimin çarpıklığından, yetersiz eğitim gören üyelerimize çeşitli konularda konferanslar düzenledik. Halkımızın konut, gecekondular sorunlarıyla ilgili toplantılar, açık oturumlar yaptık. Üyelerimizin sendikal hakları alması doğrultusunda mücadele verdik, bu işlevin yürütücüsü, TÜTED çalışanlarına yardımcı olduk. Serbest proje bürolarında çalışan üyelerimizin sorunları ile ilgilendik. İnşaat Mühendisliği öğrenimi gören öğrencilerin sorunlarına çözüm getirmeye çalıştık. Temsilciliklerde toplantılar düzenleyerek, ilişkileri sürekli sağladık. Sağlıklı proje üretiminin sağlanması için etkinlik alanımızdaki illerde Ortak Mesleki Denetim Uygulamasını yaygınlaştırmaya çalıştık.

ÖRGÜT ANLAYIŞIMIZ

1 — İnşaat Mühendisleri Odası mesleki bir kuruluştur. İnşaat Mühendisliği mesleğinin yurt yararına ve çağdaş teknolojiye uygun bir yapıda gelişmesini sağlayacak bir kamu görevi yürütür. Üyelerinin mesleki sorunları ile uğraşır, çözüm getirmeye çalışır,

2 — İnşaat Mühendisleri Odası demokratik bir kuruluştur. Halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde yerini alır. Bu mücadelede üzerine düşen görevi yapar.

İnşaat Mühendisleri Odası bu ikili görevi bir bütünlük içinde yürütür. Odanın demokratik çalışmaları yapıldığında «Odanın politika yapmıyacağı» görüşü ne kadar yanlışsa, mesleki yanımızı önemsemeyen, küçümsemeyen tavırların o kadar yanlış olduğunu her zaman belirtmeyi görev saydık. Odalara bu perspektifle yaklaşıldığında çalışmaların olumlu ve doğru olacağı inancındayız.

III. Örgütsel Çalışmalar

TEMSİLCİLİKLER

Temsilcilikler konusundaki çalışmalarımız diğerlerine oranla daha önemli oldu. Yeni bir örgütlenme ve ilişki anlayışı ile geçmiş dönem kurulan ilişkiler, daha pekiştirildi, diyaloglar artırıldı. Konferanslar bu konudaki çalışmalarımızın bir yönüdür.

Şubenin etkinlik alanındaki temsilcilikler belli programlar çerçevesinde 2'şer defa gezildi. Çeşitli toplantılar yapıldı. İlk toplantılarda temsilciliklerdeki kadroların yeterli olduğu tesbiti yapılarak Mesleki-demokrat örgüt anlayışından hareketle, eksikliği saptanan teknik konulu konferansların uygulanabilmesi için yoğun bir çalışmaya başlandı.

Teknik konulu konferanslar büyük ilgi gördü. Hazırlanan program tamamiyle gerçekleştirildi. Ancak, önümüzdeki dönem çalışmalarına ışık tutması açısından, şunları söyleyebiliriz;

1 — Konferanslar önümüzdeki yıl içinde, tek tek kişiler tarafından değil, teknik bir kurul tarafından verilmeli, sorunlar daha etraflı ve daha detaylı tartışılmalı, böylece üyelerin daha bilimselliğe yönelik çalışmaları teşvik edilmelidir.

2 — Konferanslar için temsilciliklerde yeterli ön çalışma yapıp, önce somut talepler alınmalı ve bu talepler doğrultusunda konferanslar verecek teknik kurul saptanmalı ve konferans metinleri hazırlanmalıdır.

3 — Tüm İnşaat Mühendislerinin katılımlarını sağlamak için mahalli ve idari birimlerle, ilişki kurulmalı ve tüm üyelere yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

4 — İnşaat Mühendisliğini yakından ilgilendiren çimento, demir, inşaat malzemesi v.s. gibi malzemelerin ekonomideki önemini, belirten konferanslar ve açık oturumlar gündeme alınmalıdır.

5 — Özellikle kent içi, kent dışı ulaşım ve hava kirliliği konusunda konferanslara ağırlık verilmeli, Türkiye'nin ekonomik ve sosyal yapısını gözardı etmeden çözüm önerileri getirilmeli ve bu konularda etkin çalışmalar yapılmalıdır.

Temsilcilikte yapılan kitle toplantılarında genel sorunların yanısıra yöresel sorunlarda tartışılmış, Oda çalışmaları tüm üyelere iletilmiş ve eleştirileri alınmıştır. Ayrıca Ortak Mesleki Denetimin tüm zorlamalara karşı, sağlıklı ve halka dönük bir şekilde yaygınlaştırılmasının gereği açıklanarak, bu doğrultudaki çalışmalarda yeterli katkılar konulmuştur.

Teknik elemanların ekonomik-demokratik mücadeledeki yerleri, üretimdeki konumlar ve işlevleri ele alınmış, sendikalaşma mücadelemizin bu dönemde önem kazanması sağlanmıştır.

Özellikle illerdeki temsilcilikler arasında korodinasyonun sağlanması ve diğer demokratik kitle örgütleriyle olan ilişkilerinin geliştirilmesi için çaba harcanmıştır.

Bu uğraşların yanısıra güncel sorunlar ve (kararnameler, ücretler vs.) en iyi bir biçimde çözümlenebilmesini sağlamak için çalışmalar yapılmış, temsilcilikte çıkan görevler değerlendirilmiştir.

Geziler ve konferanslar üyelerle direkt bağ kurmak, bölgesel mesleki sorunları saptamak ve çözümler araştırmak örgütlenme açısından çok yararlı olmuştur.

Bu arada Karadeniz Ereğli'sinde temsilcilik kurulmuş, Zonguldak'ta temsilcilik seçimi yapılmıştır.

Sonuç olarak, temsilciliklerimiz ülkede halkımızın gelişen bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine bağlı olarak, güçlenmiş devrimci yurtsever mücadelemiz bu örgütlerle daha geniş boyutlara ulaşmıştır.

Artık çağ dışı gerici kadroların bu örgütlerde bulunmasına bu gelişen mücadele içinde olanak yoktur.

Yeni dönemde şubenin en önemli organları olan temsilcilikte bu döneme göre daha olumlu ve daha ileriye dönük çalışmalar yapılmalıdır.

TÜTED İLE İLİŞKİLER

Teknik elemanların, sendikal hakları doğrultusunda verdiği mücadelenin yürütücüsü olan TÜTED'in güçlenmesi, en geniş teknik eleman kitlesini sendikalaşma yönünde seferber edebilmesi için şubemiz gücü oranında katkıda bulunmuştur. TÜTED Ankara Şubesi ile ortak çalışmalar yapılmıştır. TÜTED örgütlenmelerinde, taşra Oda şubeleri ve TÜTED şubelerinin ortak yer sorunlarına önem verilmiş, her türlü azami katkı sağlanmaya çalışılmıştır.

Önümüzdeki dönem çalışmaların daha etkili ve örgütlü olarak yürütüleceği inancındayız.

TMMOB İLE İLİŞKİLER

Şubemiz bundan önce olduğu gibi, Odaların bir üst kuruluşu TMMOB ile ilişkilerini düzenli sürdürüp, çalışmalara bütün etkinliği ile katılmıştır. Çeşitli illerde oluşturulan İl Koordinasyon kurullarının hayata geçirilmesi için çalışılmıştır. TMMOB komisyonlarında görev alınmış, yapılan açık oturumlara, basın toplantılarına etkin bir biçimde katılmıştır.

LOKAL

Temmuz 1976 tarihinde açılan Oda Lokalimiz üyelerimizin her türlü ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Kızılay'ın en güzel yerinde bulunan lokalimizden üyelerimizin gerektiği biçimde yararlanabildiğini ummaktayız. Bir okuma salonu, santraç oynanacak bir oyun odası ve geniş bir oturma salonu ve sürekli öğlen ve akşam yemekleri çıkmaktadır.

Üyelerimizin ilgisi sayesinde sürekli dolan lokalimiz üyelerin gösterdiği eksikliklerle tamamlanarak daha düzenli bir hale getirilmiştir.

IV. İstihdam Sorunları

İŞSİZ ÜYELERE İŞ BULMA ÇALIŞMALARI

Ekonomik ve toplumsal kalkınmayı «amaçlayan» ülkemizin teknik elemanları olarak teknolojik gelişmenin yeni boyutlara ulaştığı bir dönemde yaşamaktayız. Ülkemizdeki teknik potansiyelin etkin ve yararlı bir güç haline dönüştürülmesi gerekmektedir. Ülkemizin montaj sanayii ile kalkınmayacağı, emperyalist sistemin dışına çıkmayı vurguladığımız için egemen sınıflar tarafından kasıtlı olarak işsiz bırakılmakta, kamu kesiminde çalışan üyelerimizin birçoğu düşüncelerinden dolayı işten atılmakta, kıyılmakta ve sürülmektedir.

Üyelerimizin mesleki konularda her türlü sorunlarına çözüm yolları aramak ve haklarının savunulmasını yapmak Odamızın görevidir. Bu görevimizi yapmamız dahi engellenmek istenmektedir. Tüm engellemelere karşın Odamız mevcut koşullardan üyelerimizin iş bulmalarında yardımcı olmuş, konuyla ilgili girişimleri sonucunda birçok üyemizin iş sahibi olmaları sağlanmıştır. Bundan sonrada bu çalışmalar sürdürülecektir.

MEMUR ÜCRETLERİNE YAPILAN 750 - 1000 TL. YARDIM

Ülkemizdeki memurlar grevli, toplu sözleşmeli demokratik hakları için mücadele edemedikleri ve bu mücadele aracından yoksun oldukları sürece, hakim sınıflar karşısında güçsüz kalacaklardır.

Birinci ve ikinci M.C. iktidarları zamanında Devletin bütün

olanakları belli sınıflara planlı bir şekilde kaydırılırken, memur kesimi kendi haline bırakılıp, sermayenin ufak ücretli kölesi haline getirildi. Bu ekonomik baskının altında ezilen memurlar, siyasal baskılarda ezildi, sürüldü, istifaya zorlandı.

Ülkemizde yerel seçimlere bir hafta kalıncaya kadar hor görülen, ezilen, sürülen, yaşamak için çırpınıp duran memur kesimine M.C. iktidarları kendi siyasal düşünceleri etrafında politize etmek, için 1. ve 4. dereceye kadar olan memurlara 750,— lira 4. dereceden yukarı olanlarda 1000,— lira yardım yapmayı kararlaştırdı. Öyle acele verilmiş bir karardı ki hükümet yetkilileri bir hafta bu yardıma isim bile bulamadılar, sonrada yaka-cak yardımı olarak ilân ettiler. M.C. iktidarının yerel seçimler öncesindeki bu yardımı yıkılmak üzere olan iktidarlarının son çırpınışı idi. Memurlar için hayatı yaşanmaz hale getiren hakim sınıflar ve onların iktidarları bu yardımla hiçbirşeye çözüm getirmemişlerdir. Sadece Eylül ayındaki fiat artışları % 36, ev kiralari bir memurun iki aylık maaşı ile verilemeyecek kadar yükselmişken M.C. iktidarının bu siyasi primi hiçbirşeyi halletmemiştir. İktidarın kontrolsuzluğunu iyi değerlendiren piyasa bu parayı memurun elinden iki günde almıştır. Kur ayarlaması altında yapılan devalüasyonlardan bir kısmı bu sözde yardımın arkasından uygulanmıştır. Tahtına yeni oturmuş padişahın etrafına ulufe dağıttığı gibi hakim sınıflar ve onların iktidarlarının yerel seçimler öncesinde memurlara 750,— ve 1000,— lira dağıtmaları memurlara hiçbirşey getirmediği gibi bu davranış onları yaralamıştır.

Odamız ve Odamızın üst kuruluşu T.M.M.O.B. bu konuda kamu oyuna gerekli açıklamaları yapmıştır. Biz İ.M.O. olarak memurların insanca yaşayabileceği bir ortamın oluşacağı güne kadar onların yanında mücadelemizi sürdüreceğiz.

SÖZLEŞMELİ PERSONEL SORUNU

Emperyalizme bağımlı ülkemiz, yeraltı ve yerüstü zenginliklerini kendi sanayii için kullanamamakta ve montaj-ambalaj sanayii ile pazar niteliği taşımaktadır.

Kuşkusuz sürdürülen eğitim politikası da bu amaca yönelik olmaktadır. Teknik elemanlar üretimdeki yeri itibariyle mon-

taj sanayiine hizmet edebilecek nitelikte yetiştirilmektedir. Düşük ücretle ve işsiz kadrosuyla teknik elemanlar yaratıcı olmaktan çıkarılıp, uygulayıcı hizmetlere yönlendirilmektedir; birçokları üretimde yer almamakta ve büyük kentlerde yoğunlaşarak, özel sektöre düşük ücretle eleman olmaktadır. Teknik personelin mesleki ve sosyal anlamda örgütlenmemesi, sorunlarına sahip çıkmaması bu sebeplerden egemen sınıfların politikası gereğidir.

Kamu sektöründe çalışan teknik elemanların bir kısmının ne işçi ne memur statüsünde sözleşmeye sokulmaları, her türlü sosyal güvenceden yoksun, işten atılma korkusu taşıyarak yaşam koşullarını biraz olsun iyileştirmek karşılığında, söyleneni yapan kimseler sonucunu getirmektedir.

1965'lerden önce ülkemizde teknik elemanların sayıca az oluşu, kamu sektöründe teknik elemanların diğer memurlara göre bazı ayrıcalıklara sahip olmasını zorunlu kılmıştır. Bu yıllarda devlet memurlarının konumlarını 90 ayrı yasa düzenlemekte, ayrıca yönetmelikler, aylık, tazminat, ödenek ve benzeri ayrıcalıklar getirmektedir. Bu sıralarda 4/10195 sayılı kararname geçici ve sözleşmeli olarak teknik eleman çalıştırılmak üzere çıkarılmıştır. Ağırlaşan yaşam koşulları ve özel sektör yatırımları teknik elemanları başka işler aramaya zorlayınca 4/10195 sayılı kararnameyi yürürlükten kaldırarak kamu yönetiminde kısmi iyileştirme, düzenleme ile etkinliği artırarak kamu görevlilerinin verimini yükseltme zorunluluğu 657 sayılı yasayı getirmiştir.

657 sayılı yasa kamu hizmeti gören kişilerin hukukî ve parasal konumlarını birleştirmek, yan ödemelerin asıl ücretlere göre gün geçtikçe önem kazanmasının sakıncalarını azaltmak amacıyla çıkarılmıştır.

Personel rejiminin kanun hükmünde kararnameler ile düzenlenmesi girişimi, 657 sayılı yasayı deneme tahtasına çevirmiştir. 657 sayılı yasayı 12 ayrı kanun hükmünde kararnamenin ek ve düzeltici nitelikte çıktığı düşünülünce yasanın amacından ne denli uzaklaştığı anlaşılır. Örneğin yalnız 2 sayılı kanun hükmünde kararname, 1327 sayılı yasanın 54 asıl, 5 geçici ve 22 ek geçici olmak üzere toplam 81 maddesini değiştirmiş, 9 yeni madde eklemiş ve 16 maddeyi kaldırmıştır. Böylece yalnız bir tek kararname ile 657 sayılı yasanın yarısından fazlası değiştirilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Yasasının 12 sayılı kanun hükmündeki kararname ile değişik 4. maddesinde kamu kuruluşlarında hizmetin, memurlar, sözleşmeli personel ve işçiler tarafından yürütüleceği öngörülmüştür. Burada sözü geçen sözleşmeli personel 4/10195 sayılı kararnamedeki sözleşmeli personel uygulamasından farklı olup, politik amaçlıdır. Alt yapı yatırımlarını gerçekleştirecek teknik elemanları kamu kesiminde tutmak amacıyla değil, siyasal iktidara yakın kişilere, istihdam alanı açan doğrultudadır. Siyasal iktidara aykırı düştüğü anda teknik elemanlar her an işten çıkarılma tehdidi altında siyasal iktidarın istemleri doğrultusunda görüş ve hizmet sunmak zorunda bırakılmaktadır.

Sözleşmeli personel uygulaması belirli bir proje adı altında söz konusu işle ilgili olmayan kişileride kapsamına almaktadır. Belirli bir iş için açılan sözleşmeli personel kadrosuna tümüyle politik amaçlar taşıyan uygulamalarla başka birimlerde çalışan kişiler atanabilmektedir.

Sonuçta, sözleşmeli personelin ücret ve sayıları siyasi iktidarın iznine bağlanmakta, bu personele tanınan ekonomik ayrıcalıklar karşılığında hem memur, hem de işçi kapsamı dışında tutularak sosyal güvenceden yoksun bırakılmaktadır. Sözleşmeli personelin devletle arasındaki yasal bağlantı yalnızca sözleşmeye dayanmaktadır. Sözleşmenin süresi başlığı altında «şu kadar ki, bir ay önceden yazılı olarak ihbar edilmek şartı ile taraflardan her biri hiçbir sebep ileri süremeksizin bu sözleşmeyi her zaman fesh edebilecektir.» denilmektedir.

Keyfi uygulamalara son verip, teknik elemanların bir bölümünün diğerine ayrıcalıklı hale gelerek, ortak çıkarlarda parçalanmanın önlenmesi hedefimizdir. Tüm çalışanlar sosyal güvence içinde çalışabilmeleri için grevli - toplu sözleşmeli sendikal haklarının alınmasının bilincine varmaktadır. Sözleşmeli personel de parasal yönden ayrıcalıklı olduğu halde, bu durumun yöneticilerin bir sözüne bağlı olduğunu görmekte anayasal haklarının ışığında sendikalaşma mücadelesine katılmaktadır. Günümüzde sözleşme gereği olan ücretlerinin bile askıda kaldığını ve ancak Mart ayına dek palyatif bir çözüm bulduğunu gören sözleşmeli, konumlarının yasal güvencelere kavuşmasını istemekte haklıdırlar.

Önümüzdeki dönemde bir yandan grevli - toplu sözleşmeli sendikal haklar için mücadele ederken, öte yandan garanti altına alınmamış, keyfi ödemeler yerine, tüm çalışanlara hiçbir ayrıcalık gözetmeksizin eşit işe eşit ücret getiren, fiyatlara paralel olarak ücretleri düzenleyen kapsamlar için etkin mücadeleye hazır olmamız gerekmektedir. Bu mücadelede teknik elemanların hedefleri, ülkenin bağımsız sanayileşmesi doğrultusunda birleşmek, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin öncüsü işçi sınıfımızın yanında yer almaktır.

SERBEST PROJE BÜROLARINDA ÜCRETLİ ÇALIŞAN ÜYELERİMİZ

Kapitalist gelişmenin yasaları küçük proje bürolarını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu yapıdaki çalışma yerlerinde gerek işveren durumunda olan inşaat mühendisi arkadaşlarımız gerekse ücretli olarak çalışan mühendis arkadaşlarımız önemli sorunlar ile karşı karşıyadırlar. Ekonomik yapının içinde bulunduğu büyük bunalım sonucu yatırımlar durmuş yapılması planlanan bir çok ihale belirsiz bir tarihe ertelenmiştir.

Bugün birçok küçük büronun iş alamama sonucu kapanması söz konusudur. Emperyalizmin geri kalmış ülkelerde içsel bir olgu halini alışı egemen sınıflar ile bütünleşmiş olması sömürüyü bu alanda da yaygınlaştırmıştır. Büyük sermaye kuruluşu olan mühendislik bürolarının kuruluşu, çok uluslu yabancı firmaların bu bürolarla olan ortaklıkları ve milyarca liralık yatırımlar sömürü zincirinin halkalarını oluşturmaktadır. Bu belirli bir büyüklük düzeyine ulaşmış bürolar çeşitli yöntemlerle çalışanlarının haklarını kısıtlamakta, yoğun bir biçimde sömürüyü sürdürmektedirler. Yasalarla belirlenen asgari ücretleri bile çalışanlara vermemekte ısrar ediyorlar. Bu koşullarla karşı direnenlere ise yine yasa dışı yöntemler kullanıyorlar. Bunun çeşitli örneklerini görmekte, yaşamaktayız. Odamız serbest proje bürolarında ücretli olarak çalışan üyelerimizin sorunlarıyla yakından ilgilenmektedir. Bu konudaki çalışmalarını, T.M.M.O.B. Oda Ankara Şubeleri ve TÜTED Ankara Şubesi ile ortak yapmaktadır. Bu alandaki çalışmaların verisi olan tek tip sözleşme uygulamaya tam olarak konulamamıştır.

MÜHENDİSLİK ÖĞRENCİLERİ İLE İLİŞKİLER

Teknik öğretim yapan okullarda staj sorunu, öğrenciler için büyük bir sorun olmaktadır. Staj zorunluluğu konulan, fakat staj yeri bulma konusunda hemen hiç bir yardımın yapılmadığı öğrenciler, derslerini geçmiş olsalar dahi okulu geç bitirme durumu ile karşılaşmaktadırlar. Özel kuruluşlar staj kontenjanı ayırmak ve staj yaptırmak zorunda iken buna uyulmamaktadır. Gelecekte üyemiz olacak İnşaat mühendisliği öğrencileri ile iyi ilişkiler kurma ve onların sorunlarını elden geldiğince çözme doğrultusunda çalışmalar yapılmıştır. Staj yeri için Ankara Belediyesi ile yazışmalar yapılarak öğrencilerin bu sorununa önemli ölçüde çözüm getirilmiştir. Derslerden müşkülü olan ve Odamızdan yardım isteyen öğrenci arkadaşlara bu konuda bütün yardımlar yapılmıştır.

Okulların kapalı olduğu dönemlerde ve özellikle akşam okuyan öğrenciler bürolarda ücretli olarak çalışıyorlardı. TMMOB'ye bağlı diğer oda Ankara şubeleri TÜTED Ankara Şubesi, Öğrenci örgütleri ve bürolarda çalışan öğrencilerin katıldığı toplantı ve forumlarda ücretli öğrencilerin sorunları ele alınıp tartışıldı. Sorunun tüm ücretli çalışanların sorunları olarak ele alınıp tartışılması gerektiği vurgulandı. Okulların açılması ile ücretlilik durumları sona eren öğrencilerin fazlalığı nedeni ile çalışmalar daha ileri aşamalara götürülemedi.

V. Proje Denetimi

ORTAK MESLEKİ DENETİM UYGULAMASI

— Teknik hizmet kalitesini yükseltmek, yapı üretiminin sağlam, kullanışlı ve ekonomik bir biçimde yürütülmesine katkıda bulunacak önlemleri sağlamak.

— Yapı üretimini kontrol ve ilgili projeleri tasdik ile görevli kamu kuruluşlarına ve yerel idarelere yardımcı ve destek olmak.

— Yapı üretiminde görev alan mühendis ve mimarların, yaptıkları teknik hizmet karşılığı olarak tesbit edilmiş ücretleri eksiksiz ve düzenli olarak almalarını sağlamak.

— Mühendis ve Mimarların birbiriyle ve kendi aralarında haksız rekabete yol açacak ve yapı üretiminin sağlığını tehlikeye sokan zararlı tutumları engellemek.

— Yapı üretiminde Mühendis ve Mimar ile işveren arasındaki ilişkileri düzenlemek.

Yukarıda kısaca sıralanan Ortak Mesleki Denetim uygulamasının yararları tartışma götürmez. Bu uygulama ile hem sağlıklı yapı, hem kamu kuruluşu ve yerel idarelere yardım, hem üyelerimizin hizmetlerinin karşılığını almaları sağlanmaktadır.

Ancak, 1976 yılı genel kurulunun hemen arkasından yayınlanan ve Ortak Mesleki Denetim Uygulamasını kaldırmayı amaçlayan İmar ve İskân Bakanlığı 79 sayılı Genelgesi yayınlandı. Şimdi 1977 yılı sonunda İmar ve İskân Bakanlığı bu genelgeye göre O.M.D.U.'nın kaldırılması için Şubemize bağlı temsilciliklerde Belediyelere genelge gönderdiklerini öğrenmiş bulunuyoruz. 79 sayılı Genelgenin; 25.9.1974 gün ve E: 1973/2696, K: 1974/3289 sayılı Danıştay kararıyla bazı maddeleri iptal edilen T.U.S. yönetmeliğine

dayanarak O.M.D.U.'nin kaldırılmasını amaçlayan girişimin geçersiz olduğunu 1976 yılında Oda'lar açıklamıştı.

Danıştayın bazı maddelerini iptal ettiği T.U.S. Yönetmeliği, zaten Danıştay kararından önce T.M.M.O.B. Genel Kurulu kararı ile kaldırılmıştı. Ve yerine 11.6.1974 gün ve 141912 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan «T.M.M.O.B. Elektrik, İnşaat, Makina Mühendisleri ve Mimarlar Odaları Ortak Mesleki Denetim Yönetmeliği» konmuştu. Halen geçerli olan bu yönetmelik uyarınca Ortak Mesleki Denetim Uygulaması yürütülmektedir.

İmar ve İskân Bakanlığının genelgesinin özünde, yurt çıkarlarına aykırı, devrimci ve yurtseverlerin elinde bulunan Oda'ların üyeleri ile ilişkisini kesmek ve kaynaklarını kurutmak amacı ile yayınlandığı ortadadır. 1976 yılı başında giriştikleri bu baskı O.M.D.U.'ni engelleyememiştir. Üyelerimizin dayanışması ve Belediyelerin katkısı ile O.M.D.U.'sı sürdürülecektir ve hiç bir zaman engellenemeyecektir.

Çalışma dönemimizin sonuna rastlayan bu gelişmenin yeni Yönetim Kurulu tarafından ele alınıp, gereken girişimlerin yapılacağı inancındayız.

Bilindiği gibi 1977 yılı bir zam yılı olarak geçti. Hele sadece Eylül ayı başı Ekim ayı ortasında fiyat artışları % 30'a yakındı. Bu fiyat artışları yapı sektöründe maliyet artışlarını beraberinde getirdi, 1 Haziran 1977 yılında yürürlüğe konan yeni yapı maliyetleri son fiyat artışları ile yetersiz hale geldi. Bunun sonucu proje ve asgari ücretler düşmüştü. Sunulan teknik hizmetin karşılığını alabilmek ve bu kesimde çalışan üyelerimizin, artan hayat pahalılığına uyumlarını sağlamak ve O.M.D.U.'nin çalışmalarının tartışılması amacı ile 27.10.1977 tarihinde serbest çalışan üyelerimizle geniş bir katılımın olduğu bir toplantı yapıldı. Bu toplantıda belirlenen yapı maliyetleri şöyleydi :

I. Grup m ² maliyeti	600.—	900.—
II. » » »	1000.—	1600.—
III. » » »	1500.—	2500.—
IV. » » »	2100.—	3500.—
V. » » »	2800.—	4500.—

Böylece her yıl yapı sektöründe görülen maliyet artışları, proje ve teknik uygulama sorumluluğu ücretlerine yansiyacak, bugün için durağan olan ücret tablosu gerçek değerlere bağımlı hareketlilik kazandırmıştır. Bu uygulama ani ve büyük orandaki fiyat artışları ile birlikte de düşünülmektedir.

Yeni fiyat uygulamaları 1 Kasım 1977 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

YAPILAN PROJE VE ALINAN T.U.S. LARIN AYLARA GÖRE DAĞILIMI

Aylar	Mimarî Proje		Betonarme		T.U.S.		Toplam
	Yeni	Tadilat İlâve	Yeni	Tadilat İlâve	Yeni	Tadilat İlâve	
Ocak	32	8	45	3	14	—	102
Şubat	53	8	47	—	32	—	140
Mart	88	9	87	—	78	—	262
Nisan	56	8	115	1	69	—	249
Mayıs	51	4	106	—	90	—	251
Haziran	58	5	95	2	67	1	228
Temmuz	39	3	98	—	59	—	199
Ağustos	29	6	63	1	56	—	155
Eylül	31	7	50	2	46	—	136
Ekim	18	10	64	—	34	—	126
Kasım	28	6	56	—	40	—	130
Aralık	48	1	48	—	15	—	112
Toplam	531	75	874	9	600	1	2090

Belediye sınırları içinde serbest çalışan üye sayısı	:	203
Üyelerimiz tarafından yapılan mimarî proje sayısı	:	531
» » » Betonarme proje sayısı	:	874
» » » T.U.S. proje sayısı	:	600
» » » mimarî proje yapı alanı	:	1.019.982 m ²
» » » Betonarme proje yapı alanı	:	1.949.008 m ²
» » » T.U.S. proje yapı alanı	:	1.118.346 m ²

VI. Konferans - Seminer ve Toplantılar

MESLEKİ KONFERANSLAR

1977 - 1978 yılı çalışma döneminde İnşaat Mühendisleri Odası Genel Merkez Yönetim Kurulu ile Okul Sonrası Eğitim Komisyonunun ortaklaşa programlamış olduğu eğitim dizilerini, Ankara Şubesi atandıktan sonra devam ettirdi ve Ankara Şubesi etkinlik alanındaki illerde düzenli bir şekilde verilmesi sağlandı.

Temsilciliklerle yapılan ilişkiler sonunda konferansların Genelde, «Betonarme Yapı Projeleri Düzenleme Esasları» ve «Yapı İşleri ve Şantiye Uygulaması» konularını kapsamak üzere iki ayrı dizi olarak programlanmıştır.

Bu konferansları düzenlemedeki amaç özellikle genç üyelerimizin pratikte karşılaştıkları bazı sorunları çözmeye yardımcı olmaktır. Konferanslar genellikle, mühendislik eğitimi sırasında edinilen bilgilerin tekrarı ve okul sonrası pratik hayatta kazanılmış yeniliklerin ya da bilgi birikimlerinin karşılıklı konuşma ve tartışma şeklinde oluşturuldu.

Ankara Şubesi etkinlik alanında verilen konferanslar :

«Yapı İşleri Şantiye Tekniği» konferansı 18 Ekim 1977 tarihinde Eskişehirde, 4 Aralık 1977 tarihinde Sivas'ta, 7 Ocak 1978 tarihinde de Ankara'da yapıldı.

«Betonarme Yapı Projeleri Düzenleme Esasları» konferansı 22 Ekim 1977, Kırşehir, 1 Kasım 1977'de Eskişehir, 12 Kasım 1977 de Çorum, 23 Kasım 1977'de Afyon, 18 Aralık 1977'de Sivas, 14

Ocak 1978'de ise Ankara'da yapıldı. Konferanslar genellikle üyelerimiz tarafından ilgi ile karşılandı. Katılan üyelerimiz pratikten kaynaklanan gerek genelde gerekse özelde yerel sorunları ilgilendiren konularda konferansların çok yararlı olduğu kanısında genelde birleşiyorlardı.

Ülkemizdeki eğitimin, özellikle de teknik eğitimin yetersiz ve üretime dönük olmadığı bir gerçektir. Üyelerimizin okul içi teorik bilgilenmeleri ile hayatın somut gerçeği arasında farklılıkların bulunması Meslek Odalarına belirli görevler yüklemektedir. Şimdiye kadar genelde halkımızın, özelde meslektaşlarımızın tüm sorunlarına karşı kendisini sorumlu tutan ve bu sorunlara yurt çıkarları doğrultusunda çözümler getirmeye çalışan Odamız, bu tür çalışmalarını önümüzdeki dönemlerde daha da yoğun bir şekilde mutlaka sürdürmelidir.

SOSYAL İÇERİKLİ KONFERANSLAR

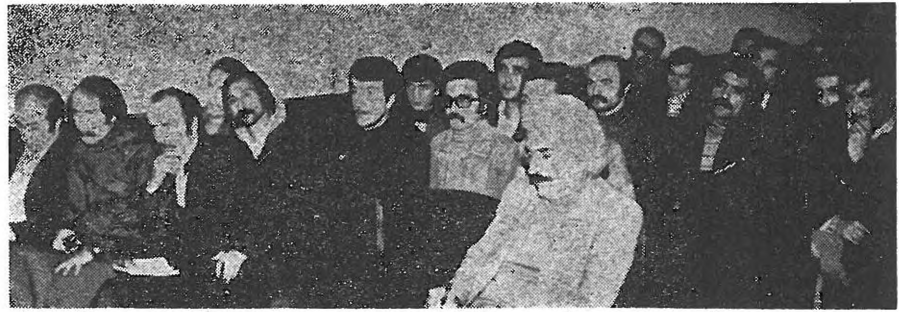
Mesleki, teknik konferansların yanı sıra düzenlenen «Türkiye'nin Temel Ekonomik Sorunları» konferansında İnşaat Mühendisleri ile, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik durum, uygulamaların neden ve sonuçları üzerinde tartışmalar açılması amacı ile yapıldı.

Ülke sorunlarının nasıl sorunlar olduğu, gelişim tarihi, dünyadaki gelişmelerden etkileşimleri ve günümüzdeki durumu hakkında konuşuldu. Bu sorunların çözüm yollarının neler olduğu belirtildi. Daha sonra tartışmalı bir biçimde geçen toplantılar, görüşler, çözümler üzerinde geçti.

Böylece İnşaat Mühendislerinin mesleklerini, ülke çıkarları ile bütünleştirerek uygulamaları, yapılan işlerin kimlerin çıkarına olduğunu düşünmeleri ve çalışmalarını bu doğrultuda yapmaları için aydınlatıcı oldu.

Konferanslar 15 Ekim'de Eskişehir'de, 17 Ekim'de Zonguldak'ta, 20 Ekim'de Sivas'ta, 22 Ekim'de Malatya'da ve 22 Ekim'de Van'da yapıldı.

Konferanslara ilgi fazla idi, mühendislerin yanı sıra çeşitli meslek kuruluşları, işçi öğrencilerde bu konferansları izlediler.



Konferans ve Seminerlerden görüntüler.

GECEKONDU ÇALIŞMALARI

Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik ve politik durum toplumun her kesiminde yansımaları buluyor. Bunların özellikle fakir halkın sırtından çarık çıkarırcasına ağırlığını sürdürüyor. Köyden şehire göçe zorlanmış emekçi kesimde bundan payına düşeni alıyor.

Artan hayat pahalılığı ve sömürüyü katmerleştiren araçlar elinde küçük köylü üretmenlerimiz ya toprak sahibinin sömürsü altında inliyerek çalışmak zorunda kalmakta veyahutta şehirlerde kendine yeni geçim yolları aramaya hatta bunu yurtdışında da denemeye kadar götürmektedir. 1975 yılında bu göçlerin durumunu bize aşağıdaki istatistik rakamlarda göstermektedir.

Aynı ilin köyünden il merkezine gelenler :

Yaş 10 - 14 arasında Erkek : 18801
Kadın : 13201
Yaş 15 - 19 arasında Erkek : 18501
Kadın : 11901

Toplam : Erkek 106.706
Kadın 94.805

Bir ilin köyünden başka bir ilin merkezine gidenler :

Yaş 20 - 24 arasında Erkek 20501
Kadın 12601
Yaş 25 - 29 arasında Erkek 12301
Kadın 7900

Toplam : Erkek 92.205
Kadın 65.404

Oysa şehire indiklerinde bu küçük üretmenlerimiz umduklarını gene bulamamakta; iş bulamayınca hizmet işlerinde çalışmaya başlamakta, örneğin kimileri odacılık, kapıcılık yaparken, kimileri de fabrikalarda kendilerini buluyor. Ancak, aldıkları ücret karınlarını doyurmaya bile yetmeyip, sorunlar ardı arda sıralanmaya başlıyor. Kalacak, barınacak yerleri olmadığından kendisi bir gecede arazi üzerine sağlık şartlarından yoksun dört duvarı kondurmak zorunda kalmakta. Arkasından salgın hastalıklar kolera, sıtma v.s. açlığın yanında peşlerini bırakmaz. Bütün bu şartlarda geçimini sağlayan insanlarımıza bunlar bile çok görülüp hazine arazisi v.s. gibi nedenlerle dört duvarları da ellerinden alınıyor, bu da yetmiyormuş gibi panzerlerle, kurşunlarla kanlı bir şekilde yaşama olanakları yokedilmeye çalışılıyor. Oysa bunun yanında arsa spekülasyonları, kıyı yağmacılığı ile sömürüden paylarını arttıranlara göz yumulurken, emekçi halkımıza bir avuç yer çok görülmektedir.

Sınıflı toplum olma özelliğinden dolayı sayısız sorunlarından biri olan gecekondulu sorunu da ancak emekçilerin iktidarı ile çözümlenebilir. Sorunun nedenini gecekondulu emekçilerine anlatmak, en azından kamuoyu yaratmak amacıyla Odamız gecekondulu bölgelerinde toplantılar düzenlemiş, bunun bir tanesini de Mimarlar Odası ile birlikte Feridun - Çelik Mahallesi'nde uygulamıştır. Elbette sorunlara son çözümü getirmeyecektir. En azından oradaki kitleyle dayanışma, sorunlarına çözüm arama çabamız olmuştur. Bu çalışmaların sürdürülmesinde ve yeni çözümlerle kitleye gidilmesinde yarar görüyoruz.

Bu amaçla devam edilecek çalışmalarda önerilerimiz :

1 — Gecekondulu bölgesine gidilmeden önce gecekondulu halkıyla anket yapıp sorunlarının açıkça belirlenmesi ve afişleme yapmak.

2 — Bu sorunların çözümünde tüm Demokratik kitle örgütleri ile dayanışma içinde bulunmak.

5 — İ.M.O. ve diğer Oda'larla birlikte Belediyelerde çeşitli girişimlerde bulunmak.

4 — Gecekondulu yöresinde bir toplantı ile yetinmemek.

5 — Gecekondulu çalışma komisyonu kurmak.

GECEKONDU SORUNLARI VE FERİDUN ÇELİK MAHALLESİ Açık Tartışma Toplantısı



KONUŞMACILAR :

Feridun Çelik Mahallesinden :

Kani Mimar

Dursun Ali Akbaba

Mimarlar Odası Temsilcisi

**İnşaat Mühendisleri Odası
Temsilcisi**

16 EKİM 1977 PAZAR SAAT 14 : 00

Feridun Çelik İlk-Orta Okulu Karşısı

MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ANKARA ŞUBESİ

TMMOB Üyeleri için Pazar günü Saat 13. 00'de TMMOB önünden minibüs kalkacaktır